

REFERAT FRA 2. KONSULTASJONSMØTE 29.04.09

Saksnr.: 09/115

Tilstede: *Fra staten:*

Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa (KRD), statssekretær Ole Morten Geving (FIN), statssekretær Rigmor Aasrud (HOD), statssekretær Laila Gustavsen (AID), statssekretær Lotte Grepp Knutsen (BLD), statssekretær Guri Størvold (SD), statssekretær Wegard Harsvik (KKD), politisk rådgiver Ketil Raknes (KD) (Til stede fra 11-12), kst. statssekretær Eirik Øvre Thorshaug (JD)

Fra KS:

Leder Halvdan Skard, nestleder Bjørg Tysdal Moe, Per Arne Olsen, Harald Danielsen og Arvid Weber Skjerpe (adm.), Bjørn Gudbjørgrud (adm.)

Dato: 29. april 2009, kl. 11.00-13.00

Møteledere: Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Referent: Jørgen Johnsen og Inga Gjerdalen (KRD)

Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa ønsket vel møtt og viste til at saker som legges fram i revidert nasjonalbudsjett 2009 og saker som omtales i kommuneproposisjonen for 2010 er hovedtema for møtet.

Partene var enige om å ikke ta opp forvaltningsreformen på møtet, jf. at det skal være en oppstartskonferanse med fylkeskommunene 20. mai og at det i april har vært et eget møte med KS om nytt inntektssystem for fylkeskommunene.

Det var ingen merknader til innkalling og dagsorden. Gjeldsrådgivning, svineinfluensa og kommunal støtte til tros- og livssynssamfunn ble meldt opp under eventuelt.

2. Kommunesektorens oppgaver og tjenesteproduksjon

Helse- og omsorgsdepartementet

Årsverksvekst pleie- og omsorg

Partene kommenterte at det nå er tilnærmet enighet om årsverksveksten innenfor pleie- og omsorg, jf. tall fra SSB (KOSTRA) og KS' PAI-register.

Investeringsstilskudd sykehjem- og omsorgsboliger

Skard kommenterte kort at søknadsinngangen knyttet til tilskuddet langt overstiger hva det er mulig å imøtekomme.

Demensplan 2015

Skard viste til KS' merknad under demensplan 2015 og sa KS håper at det i årene framover ikke blir en praksis med sterke føringer eller bindinger på veksten i frie inntekter.

Meltveit Kleppa sa at staten har notert seg innspillet.

Kunnskapsdepartementet

Grunnoppplæring for barn i asylmottak

Harald Danielsen viste til at kompensasjonen til grunnskoleopplæring av barn i asylmottak ikke er tilstrekkelig til å dekke kommunenes utgifter til dette formålet, og viste til at opplæringsloven understreker pliktene til å dokumentere ferdigheter i norsk. KS ber om at staten igjen ser nøye på dette.

Meltveit Kleppa sa staten er kjent med problemstillingen og har notert seg innspillet.

Innføring av rett til grunnskoleopplæring for voksne

Skard sa at retten til grunnskoleopplæring for voksne etter KS' mening ikke er fullfinansiert i tråd med Stortingets forutsetning. Han viste til tekst fra konsultasjonsmøtene i 2001 om at staten og KS vil se på utviklingen videre. KS ønsker en kostnadsberegning og at saken følges opp i RNB og kommuneproposisjonen.

Meltveit Kleppa viste til at dette er sak fra 2002 som er forelått av en tidligere regjering og vedtatt av et tidligere Storting. Hun viste videre til at tallgrunnlaget i saken er mangelfullt og at det vil være vanskelig å få klarhet i antall voksne i grunnskoleopplæring i 2002 kontra i dag.

Staten ba om noe lengre tid til å vurdere videre prosess og gjennomgang av faktagrunnlaget før eventuell kostnadsberegning.

Kommunal egenfinansieringa av barnehagesektoren

Skard minnet om at KS mener at Stortingets forutsetninger om at kommunenes nominelle bidrag til barnehager ikke skal reduseres i forhold til i dag ikke er fulgt opp, og ber om at regjeringen kompenserer dette i RNB 2009 eller i statsbudsjettet for 2010.

Politisk rådgiver Ketil Raknes viste til pågående involvering av KS i kostnadsberegning.

Partene oppsummerte med at pågående prosess skal være fullført til det 3. konsultasjonsmøtet og at felles notat om saken skal fremmes til dette møtet.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Bosetting av flyktninger

Per Arne Olsen viste til at det er utfordringer knyttet til økt tilstrømming av flyktninger og asylsøkere og at det er viktig at det gis kompensasjon gjennom integreringstilskuddet på nivå med reelle kostnader.

Statssekretær Laila Gustavsen sa hun antar at staten og KS er enige om virkelighetsbeskrivelsen i denne saken, men at hun noterer seg innspillet.

Vergeordning for enslige mindreårige asylsøkere

Gustavsen sa at det er lagt opp til frivillighet i vergeordningen, og viste til at innføring av ev. kompensasjon er et prinsipielt spørsmål og et budsjettspørsmål.

Statssekretær Lotte Grepp Knutsen påpekte at det er en utfordring at enslige mindreårige ikke blir bosatt men blir boende på omsorgssentra.

Offentlig tjenstepensjon og AFP i offentlig sektor

Skard viste til at det pågår forhandlinger om tjenstepensjon som kan få betydning for kommunesektoren. Etter KS vurderinger vil en ny AFP fra 2011, tilsvarende ordningen som ble forhandlet fram for privat sektor i 2008, kunne medføre merkostnader på anslagsvis. 2,3 mrd. kroner for kommunesektoren. Han bemerket at staten bør være forberedt på å bidra like mye til kommunesektoren som for privat sektor.

Forskrift om vederlag for opphold i sykehjem

Skard påpekte at det haster å få løst utfordringene knyttet til rutineendringen. Han viste til brev fra Oslo kommune til AID om merkostnader for Oslo på anslagsvis 30 mill. kroner. KS mener det er behov for kostnadsberegning av rutineendringen i år. KS håper at spørsmål om et web-grensesnitt mellom kommunene og Arbeids- og velferdsetaten vil tas opp i forbindelse med RNB 2009.

Gustavsen sa at AID forstår at kommunesektoren er opptatt av saken og at AID har mottatt brev fra Oslo kommune. Hun viste videre til at det har vært to møter mellom KS og berørte departement om saken, og at det er arbeidet aktivt med prosesser og rutiner etter disse møtene for å bedre den situasjonen som har oppstått. Hun viste videre til at vederlag er og har vært kommunenes juridiske ansvar, men at staten tidligere har gjort en oppgave for kommunene. Hun kommenterte at rettsikkerhetsaspektet også er viktig, men at det er nødvendig å finne en god måte å løse oppgaven på i et nytt system framover.

Rigmor Aasrud viste til at HOD er i gang med å revidere vederlagsforskriften, og at HOD ser på andre inntektsbegrep enn de som blir brukt i dag for å forenkle forskriften. HOD vil legge fram forslag om endringer i forskriften så snart som mulig.

Meltveit Kleppa oppsummerte med at saken følges opp og at det er en tydelig vilje til å rydde opp.

Barne- og likestillingsdepartementet

Handlingsplan universell utforming og økt tilgjengelighet

Partene vil som en oppfølging av handlingsplanen samarbeide for å understøtte kommunesektorens arbeid med universell utforming.

Lovfesting av krisesentertilbud

Lotte Grepp Knutsen kommenterte kort at KS er involvert i kostnadsberegninger og at innspillet fra KS følges opp i denne prosessen. Hun sa at BLD ser fram til et godt og konstruktivt samarbeid med KS om oppfølging av lovforslaget. Partene ble enige om å komme tilbake til saken på det 3. konsultasjonsmøtet.

Kommunal- og regionaldepartementet

Skard viste til at kommuneøkonomien er anstrengt, men at kommunesektoren selvsagt vil bruke vedlikeholdsmidlene i tiltakspakken til vedlikehold. Han sa videre at sektoren ser at sysselsetting er hovedformålet med pakken. Pakken kan likevel bidra til å gjøre den økonomiske situasjonen bedre.

Bjørn Gudbjørgrud viste til at KS antar at økte sosialhjelpsutgifter i kommunesektoren kan komme opp i anslagsvis 1,2 mrd kroner, men at anslaget er usikkert og at dette avhenger av hvilke forutsetninger som legges til grunn. Han viste videre til at Oslo har hatt større dagpengeutbetalinger enn forventet, men at behovet for sosialhjelp kan være større i hovedstaden enn i andre deler av landet. Han kommenterte også at det er bekymringsfullt at kommunene i en undersøkelse gjort av KS svarer at de i liten grad har tatt høyde for en økning i utgiftene til sosialhjelp.

Meltveit Kleppa viste til forventninger i KRDs brev om tiltakspakken og at 1,2 mrd kroner i frie inntekter gir kommunesektoren mulighet til å utløse ulike øremerkede tilskudd. Hun sa videre at staten forventer å se resultater av de fire milliardene bevilget i tiltakspakken. Hun kommenterte også at regjeringen står ved skattegarantien.

Harald Danielsen sa at kommunesektoren jobber med å anvende høyt verdsatte og tiltrengte midler. Han viste videre til at det tar noe tid å sette i verk tiltak siden anbudsregelverket er krevende å håndtere.

Miljøverndepartementet

Kommunale klima- og energiplaner

KS bemerket at de er uenig i at alle kommuner skal ha energi- og klimaplaner innen 1. januar 2010, men at mange fylkeskommuner har satt seg i førersetet og at det blir gjort mye godt arbeid.

Meltveit Kleppa sa hun er glad for at mange kommuner allerede har, eller har fattet vedtak om å utarbeide, slike planer.

Forbud mot deponering av nedbrytbart avfall

Skard sa de var glad for at MD har involvert KS i denne tematikken.

Følger av klimaendringer

Partene ble enige om at sekretariatet skal vurdere om saken bør meldes opp til et senere møte.

Justis- og politidepartementet

Nødnett – nytt digitalt radiosamband for nødetatene

Skard sa at KS ønsker gode felles prosesser og god kostnadsoversikt og viste til merknaden om kostnadsdekning.

Kst. statssekretær Eirik Øvre Thorshaug viste til forsinkelsene som har oppstått og sa at JD vil komme tilbake til saken.

Samferdselsdepartementet

Statssekretær Guri Størvold viste til at forvaltningsreformen er en stor og viktig sak og kommenterte kort utfordringer knyttet til etterslep på ulike typer infrastruktur. Hun sa videre at økonomisk opplegg som varslet vil omtales i kommuneproposisjonen for 2010. SD opplyste om at de ønsker dialog med KS om innretningen på rentekompensasjonsordningen og at innretningen på denne vil avklares i statsbudsjettet for 2010.

Finansdepartementet

Utleggsdato for skatteavregning

Partene ser klare fordeler ved en så tidlig utleggsdato som mulig, men at det av ulike hensyn er vanskelig å offentliggjøre skatteoppgjøret mer enn en uke tidligere enn i 2009. Skard reflekterte over at utleggsdato i 1995 var 20. september.

3. Kostnadsberegninger – aktuelle reformer

Forvaltningsreformen

Meltveit Kleppa sa at departementene har tatt med seg KS sin merknad om årsverksbehov, og viser til at det er vedtatt vesentlige endringer i fylkeskommunenes ansvar fra 2009 til 2010.

4. Orienteringssaker

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen

AID opplyste om at forslag til lovendring legges fram i vår, men behandles i Stortinget høsten 2009.

Justis- og politidepartementet

Kommunal beredskapsplikt

Harald Danielsen sa KS forutsetter at fylkesmennene ikke skal trappe opp sitt tilsyn.

Kommunal- og regionaldepartementet

Vurderinger av konsultasjonsordningen

Meltveit Kleppa orienterte kort om rapportene som foreligger. Partene er enige om å se nærmere på rapportene, og det vil bli lagt opp til en nærmere drøfting av rapportene og eventuell oppfølging i det 3. konsultasjonsmøtet.

Kultur- og kirkedepartementet

Stortingsmelding om bibliotek

Statssekretær Wegard Harsvik orienterte kort om stortingsmeldingen, bl.a. at kommuner vil bli stimulert til å inngå interkommunalt samarbeid, og at kravet om fylkesbibliotek foreslås fjernet.

5. Eventuelt

Svineinfluensa

Aasrud orienterte kort om status for situasjonen rundt svineinfluensaen, og understreket alvoret i situasjonen. Kommunene har stort ansvar og må være beredt. Hun sa videre at HOD 28. april sendte ut en pandemiplanlegger som er en grei "sjekkliste" for kommunene. Aasrud nevnte også behovet for flerspråklig informasjon.

KS repliserte med å understreke at det er viktig med lokal avklaring av rollen til folkevalgte i slike situasjoner og minnet også om ansvaret mellom folkevalgte og kommunelegen. KS hjelper til der de kan.

Tros- og livssynssamfunn

Harsvik varslet at KKD ønsker dialog med KS om kommunal praksis ved beregning og utbetaling av kommunale tilskudd til tros- og livssynssamfunn. KKD vil komme tilbake til saken senere.

Gjeldsrådgivning

Partene drøftet en undersøkelse utført av Forbrukerrådet som viste at kun 12 av landets kommuner slipper gjennom forbrukerrådets nåløyne som kommuner som yter god nok gjeldsrådgivning. Det ble imidlertid stilt spørsmål ved metodikken brukt i undersøkelsen. Gudbjørgrud sa KS tar med seg at 1/3 av kommunen kan gjøre mer, og understreket at de ser alvorlig på situasjonen. Det ble vist til at antallet som mottar gjeldsrådgivning øker, og at det kan drøftes om kompetansen lokalt er god nok.

AID viste til at 16 000 fikk gjeldsrådgivning i 2007 og at ordningen også når grupper som ikke får økonomisk sosialhjelp. Gustavsen understreket at det er viktig at økonomiske problemer fanges opp så tidlig som mulig, og at det er viktig at kommunene og NAV markedsfører gjeldsrådgivningstilbudet. AID viste også til konferansen "Penger til besvær" som også tok opp denne problematikken. AID ønsker et eget møte med sektoren om saken. Øvre Thorshaug nevnte St. meld. nr. 26 (2008-2009) *Om offentlig rettshjelp – rett hjelp* som drøfter rettshjelp i førstelinjen, som relevant i denne sammenheng. Meldingen er nå til behandling i Stortinget.

Harald Danielsen viste til at kommunene tar for liten risiko ved bruk av startlån.

Meltveit Kleppa oppsummerte med at det hadde vært en nyttig runde og viste til at gjeldsrådgivning for mange kommuner er et tema for interkommunalt samarbeid.

Meltveit Kleppa takket for møtet.

Møtet ble hevet kl. 13.00